

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Szociológia és Szociális Munka Kar
1.3 Intézet/Tanszék	Magyar Szociológia és Szociálismunkás-képző Intézet
1.4 Szakterület	Szociális munka
1.5 Képzési szint	Mesteri
1.6 Szak / Képesítés	Tanácsadás a szociális szolgáltatásokban

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	JÓ GYAKORLAT MODELLEK A BÁNTALMAZÁS MEGELŐZÉSÉRE						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Dávid-Kacsó Ágnes						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Dávid-Kacsó Ágnes						
2.4 Tanulmányi év	I	2.5 Félév	2	2.6. Az értékelés módja	Vizsga	2.7 A tantárgy típusa	DC

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/lab or	1
3.4 A tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/lab or	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					40
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					20
Szemináriumok / házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					30
Konzultáció					15
Vizsgák					3
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama					90
3.8 A félév össz-óraszama					150
3.9 Kreditszám					5

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	Választható tárgy
4.2 Kompetenciabeli	

5. Feltételek

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> • előadóterem, vetítő, laptop, hangszórók
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> • szemináriumi terem, vetítő, laptop, hangszórók

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C1. A fogalmak meghatározása, elméleti keretek azonosítása a bántalmazás problémájának megértéséhez. Jógyakorlat modellek azonosítása a bántalmazás megelőzése érdekében.</p> <p>C2. A létező jogyakorlat modellek megismerése, hatásmechanizmusuk elemzése.</p> <p>C3. A létező jogyakorlat modellek adaptálása a klienscsoport sajátos szükségleteire.</p> <p>C4. Az intervenció megtervezése. Az egyéni és csoportos tanácsadás módszerének alkalmazása családi és iskolai környezetben a bántalmazás különböző formáinak megelőzésére.</p> <p>C5. Az intervenció hatásának monitorizálása és értelmezése.</p>
Transzverzális kompetenciák	<p>CT1 A bántalmazásból fakadó problémahelyzetek objektív, elméleti és gyakorlati ismeretekkel megalapozott értékelésének képessége.</p> <p>CT2 Hatékony intervenció megvalósítása az intézményi hierarchia rendszer illetve interdiszciplináris munkacsoport keretein belül.</p> <p>CT3 A szakmai önértékelés kialakulása és a fejlődés és továbbképzés szükségletének felismerése.</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<p>Az előadás célja a bántalmazás megelőzésének területén alkalmazható, kutatással igazolt, hatékony módszerek ismertetése. A megfelelő szociális diagnózis fontosságának kiemelése. Az iskolaelhagyás, a családtól való elválasztás kockázata, bántalmazás, elhanyagolás, családon belüli erőszak, kortársbántalmazás esetén alkalmazható beavatkozási módszerek bemutatása.</p>
--------------------------------------	---

7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<p>A segítői ismeretek, készségek, megfelelő attitűdök kialakítása a vulnerábilis gyermekek védelmére a bántalmazás, iskolaelhagyás, családtól való elválasztás megelőzésére. A saját intervenció monitorizálásának képessége a hatékonyság szempontjából. A visszajelzések értelmezése és konstruktív felhasználása az hatékonyság fokozása érdekében.</p> <p>Alkalmazott módszerek: információ átadás, szemináriumi megbeszélések, vitafórumok, szerepjáték, kiscsoportos esetelemzés, az elolvasott bibliográfiai anyag összefoglaló bemutatása.</p>
-------------------------------------	---

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. előadás: Kockázat és ellenálló képesség a gyermekkorban. Társadalmi, közösségi, családi és egyéni kockázati és védő tényezők.	.ppt előadás, a bemutatott téma interaktív problematizálása	- a társadalmi tényezők szerepének tudatosítása az aktuális nehézség kialakulásában
2. előadás: A kutatáson alapuló beavatkozási módszerek. Beavatkozás típusú kutatások a bántalmazás megelőzésében.	.ppt előadás, a bemutatott téma interaktív problematizálása	- a kutatás szerepe a hatékony beavatkozási módszerek kidolgozásában
3. előadás: A jógyakorlat modellek kidolgozásának lépései. A gyermekbántalmazás megelőzésére szolgáló jógyakorlat modellek összetevői.	.ppt előadás, a bemutatott téma interaktív problematizálása	- a hatékonyságot biztosító elemek azonosítása
4. előadás: A bántalmazás esetek felmérésére szolgáló eszközök és technikák. Bio-pszicho-szociális felmérés. A kockázati és védő tényezők azonosítása. Egyéni, helyzeti és a támogató rendszerben levő tényezők.	.ppt előadás, a bemutatott téma interaktív problematizálása	A mikro-, mezo- illetve makrorendszerek szintjén jelen levő kockázati és védő tényezők.
5. előadás: az iskolai teljesítmény társadalmi tényezői. Az SSP (Az iskolai siker társadalmi profilja) kérdőív alkalmazása a családi és szociális tényezők felmérésére.	.ppt előadás, a bemutatott téma interaktív problematizálása	Az iskolaelhagyás megelőzése a releváns társadalmi területeken történő célzott beavatkozás segítségével.

<p>6. előadás: Az esetkezelés a gyermekvédelemben. A kötelező minimális sztenderdek betartása. Az esetkezelés szakaszai.</p>	<p>.ppt előadás, a bemutatott téma interaktív problematizálása</p>	<p>A gyermek és a család aktív részvétele az esetkezelés szakaszaiban.</p>
<p>7. előadás: A gyermek kiemelése a bántalmazó családból. Hogyan legyen hatékony a családból való kiemelés. A gyermek, a család, a befogadó intézmény/család felkészítése. A minimálisan kötelező sztenderdek a gyermek családból való elhelyezése esetén.</p>	<p>.ppt előadás, a bemutatott téma interaktív problematizálása</p>	<p>Szükséges lépések és megközelítési módok a jatrogén ártalmak elkerülésére.</p>
<p>8. előadás: Szülői kompetenciák javítása. Az erőszakmentes fegyelmezés és ennek hatása a gyermekekre.</p>	<p>.ppt előadás, a bemutatott téma interaktív problematizálása</p>	<p>Erőszakmentes fegyelmezési módszerek, következetesség éskövetkezmények alkalmazása a gyermeknevelésben.</p>
<p>9. előadás: Erős családok (Strong families) – a gyermekbántalmazás és a gyermek családból való kiemelésének és iskolai kudarcának megelőzésére kidolgozott beavatkozási program.</p>	<p>.ppt előadás, a bemutatott téma interaktív problematizálása</p>	<p>Szülőnevelő program a gyermek proszociális viselkedésének fejlesztéséhez.</p>
<p>10. előadás: Válassz okosan.... – a szociális kompetencia fejlesztése a kortárs agresszió és kirekesztés kockázatának csökkentése érdekében</p>	<p>.ppt előadás, a bemutatott téma interaktív problematizálása</p>	<p>A gyermek viselkedésének javítása, mely a család, barátok/kortársak, közösség és egyéni tényezők szintjén hat.</p>
<p>11. előadás: Tiszteletet a kapcsolatokba! – a kortárs erőszak (bullying) megelőzése iskolai környezetben.</p>	<p>.ppt előadás, a bemutatott téma interaktív problematizálása</p>	<p>A kortárserőszak veszélyeinek tudatosítása és a megelőzés fontossága.</p>
<p>12. előadás. Possible selves (Lehetséges „én”-ek): Az iskolaelhagyás csökkentése, az iskolai siker esélyének növelése.</p>	<p>.ppt előadás, a bemutatott téma interaktív problematizálása</p>	<p>Az elképzelt jövőbeli siker összekapcsolása az iskolai eredményekkel. Az iskola szerepének tudatosítása a felnőttkori sikerben.</p>
<p>13. előadás. A megelőzési módszerek hatékonysága és korlátai.</p>	<p>.ppt előadás, a bemutatott téma interaktív problematizálása</p>	<p>Esettanulmányok: az alkalmazott módszerek eredményei és korlátai.</p>

14. előadás. Összefoglalás: hatékony modellek elemei, beavatkozás monitorizálása, hatékonyságának ellenőrzése.	Csoportmunka, interaktív problematizálás. Következtetések levonása.	Esettanulmányok: az alkalmazott módszerek eredményei és korlátai.
--	---	---

Kötelező könyvészet

Bowen, N. K. (2006) Psychometric Properties of the Elementary School Success Profile for Children Social Work Research, vol. 30, no. 1, pp. 51-63.

Cojocaru, Ș., Cojocaru, D. (2008) Managementul de caz in protectia copilului. Evaluarea serviciilor si practicilor din Romania.

Farkas, K. (szerk)(2009): Jó gyakorlatok a biztonságos iskoláért, Budapest: Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet.

Fraser, M.W. (ed). (1997). Risk and resilience in childhood – an ecological perspective, NASW.

Hoch, M., F., Dessler, D., D., Schumacher, J., B.(2003): Enhancing Student Motivation through the Pursuit of Possible Selves, University of Kansas.

Révész, Gy (2004).: Szülői bánásmód – gyermekbántalmazás. Új Mandátum, Budapest.

Roth-Szamoskozi, M (2000) Cercetarea-intervenție și prevenirea violentei, în Studia Universitatis Babes- Bolyai, Sociologia, 1999-2000, XLIV, 1-2, pp. 106-114

Roth-Szamosközi Mária – Fülöp Emese – Lázár Alpár Emőke – Székely Zsuzsa – Telegdy Lóránt (2003): Válassz okosan. Kolozsvár, Scientia Kiadó, Sapientia Könyvek.

Roth, M., Antal, I., Dávid-Kacsó, Á., Bodrogi, É. (2008) Bevezetés a gyermekvédelembe. Presa Universitară Clujeană.

UN Study on violence against children.(2006) www.violencestudy.org.

8.2 Szeminárium

<ol style="list-style-type: none"> 1. „Erős családok” program alkalmazásához szükséges ismeretek, készségek elmélyítése 2. „Válassz okosan” program alkalmazásához szükséges ismeretek, készségek elmélyítése 3. Az „Iskolai siker társadalmi profilja” alkalmazása, felhasználása a beavatkozás irányának meghatározására 4. „Careerstart” - alkalmazásnak alapelvei, szükséges képességek, ismeretek elmélyítése 5. „Possible selves” - az alkalmazásához szükséges készségek kialakítása 6. „Chicoca fája” - a prevenció program alkalmazásának alapelvei, gyakorlása 7. Szülői hatékonyságnövelő programok: a szülőkkel való munka sajátosságai 	<p>Didaktikai módszerek</p> <ul style="list-style-type: none"> -szerepjáték -kiscsoportos tevékenységek -egyéni munka kiértékelése 	<p>Megjegyzések:</p> <ul style="list-style-type: none"> -a módszerek alkalmazása egyéni munkában
--	---	---

9. A szakmai testületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A hallgatók felkészítése a szakmai etikai normák betartására, nondiszkriminatív attitűdök kialakítása, interdiszciplináris csoportban való munka fontosságának tudatosítása. A hallgatók képesek lesznek felismerni a bántalmazás veszélyét és ennek megelőzésére elsődleges és másodlagos és harmadlagos prevenciók beavatkozásokat megvalósítani.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Elméleti bemutató: 2p	Írásbeli vizsga	50%
	Prevenációs tevékenység megtervezése: 3p		
10.5 Szeminárium / Labor	Egyéni munka: esettanulmány: 5p	Dolgozat és megvédése	50%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • Írásbeli vizsga: 2.5 p • Egyéni beavatkozás megvalósítása: 2.5 p			